

Δημήτρης Τζουμάκας: «Μεταναστευτικός Λόγος και Αουτσάιντερ Πολιτισμός»

BIBΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΣΤΟΝ «ΑΤΛΑΝΤΑ»

Μεθαύριο Παρασκευή 23/2/18 και ώρα 7 μ.μ. η παρουσίαση στον Άτλαντα (96 Illawarra Rd, Marrikville) τού βιβλίου τού Δημήτρη Τζουμάκα, «Μεταναστευτικός Λόγος και Αουτσάιντερ Πολιτισμός», με κείμενα δημοσιευμένα σε ομογενειακές εφημερίδες της Αυστραλίας και κείμενα από το αεί ποτέ Γραφείο Τύπου του Γενικού Προξενείου της Ελλάδας στο Σύδνεϋ, καθώς και της διδακτορικής του διατριβής «Νικόλαος Κάλας: Ο ερμαφρόδιτος στον Κήπο των Γραμμάτων».

Παρουσιαστές από τον Πανεπιστημιακό χώρο ο Καθηγητής Alfred Vincent, από το δημοσιογραφικό η Σοφία Καθαρείου και από τον ιστορικό Σύλλογο Άτλας, ο Γιώργος Μιχελακάκης.

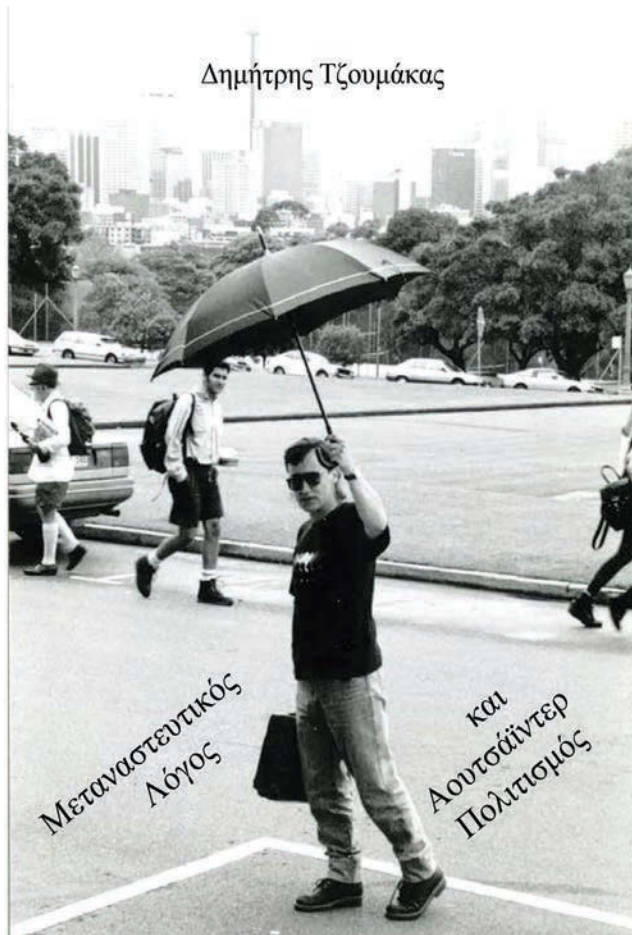
Παραθέτουμε απόσπασμα από την εισαγωγή στο πρώτο βιβλίο (με πολλά προσωπικά στοιχεία) καθώς και το πρώτο δημοσιογραφικό κείμενο:

«Κάθε άνθρωπος φτιάχνει με αλήθειες και ψέματα (και με τη βοήθεια των άλλων) μία εικόνα για τον εαυτό του, μία προσωπική μυθολογία, την οποία συνεχώς επιχειρεί να ανανεώσει και να εμπλουτίσει, άλλοτε με ηρωικά στοιχεία κι άλλοτε με ψυχόγραμμα, σπανίως όμως με αυτοκριτική διάθεση. Τα κείμενα που δημοσιεύονται γράφτηκαν κάτω από συνθήκες όχι και τόσο ιδανικές στην πόλη του Σύδνεϋ, δεν είναι «αποκαλυπτικά», δεν είναι «αποκλειστικότητες», κλείνουν περισσότερο το μάτι στη λογοτεχνία παρά στην πολιτική, είναι κείμενα αποτειχίστως, δίνουν σπαράγματα μεταναστευτικής ζωής. Τα πρώτα χρόνια στο Σύδνεϋ, εργάστηκα ως δημοσιογράφος στο Συγκρότημα Foreign Languages Publications (1975) κι ήταν καλά, με την έννοια ότι εκεί εκδίδονταν σχεδόν όλες οι εφημερίδες των εθνικοτήτων. Είναι η περίοδος που η πολιτική του πολυπολιτισμού δρέπει τις πρώτες της δόξες και υπάρχουν δημοσιογράφοι αλλοεθνείς, με πολλές ιστορίες που υποστηρίζουν το καινοφανές πείραμα αυτής της πολιτικής.

Ήταν μία όαση στην άχαρη μεταναστευτική ζωή (που τη διαπερνούσαν η υποκρισία και η αντιπαλότητα των ομογενειακών οργανώσεων αλλά και οι υπόγειες συγκρούσεις στον εργασιακό χώρο έρχονταν στην επιφάνεια.

Ο εκδότης σε μία φάση δεν ήθελε να υπογράφονται τα άρθρα για να μην κάνουν «όνομα» οι συντάκτες και δραπετεύσουν σε ανύποπτο χρόνο σε άλλη εφημερίδα(!) σε προσγείωνε ανώμαλα μετά τα χρόνια της θεωρίας και του επαναστατικού οράματος της περιόδου στο Παρίσι (1968-74).

Έμεινα στο Συγκρότημα μέχρι το 1979 και εν συνεχεία υπήρξα υπεύθυνος για την ύλη της εφημερίδας Ελεύθερη Φωνή, με πολύ μικρότερο αναγνωστικό κοινό, που τη χρηματοδοτούσε το Εργατικό Κόμμα και λίγο μετά την αποχώρησή μου διέκοψε την κυκλοφορία. Έκτοτε συνεργάστηκα με θνησιγενή έντυπα, βγάλαμε το περιοδικό Αλλαγή (συνεκδότης και αρχισυντάκτης), δυο χρόνια κράτησε όλα κι όλα, κι ακολούθησαν συνεργασίες σε όλα τα έντυπα της παροικίας, με πολλά κείμενα στον Ταχυδρόμο του Κούρλιου, ενώ παράλληλα δίδασκα σε σχολεία της Ομογένειας κατ' αρχήν και εν συνεχεία ελληνικά μέσα στο αυστραλιανό σύστημα Εκπαίδευσης.

νειας κατ' αρχήν και εν συνεχεία ελληνικά μέσα στο αυστραλιανό σύστημα Εκπαίδευσης.

Για πέντε χρόνια εργάζομαι στο λογιστήριο της Ολυμπιακής Εταιρείας Σύδνεϋ, ενώ παράλληλα είναι σε εξέλιξη ένας νέος κύκλος Σπουδών στο Πανεπιστήμιο του Σύδνεϋ, με αποτέλεσμα μία θέση λέκτορα στο Πανεπιστήμιο Νέας Νότιας Ουαλίας και κατόπιν στο Πανεπιστήμιο Macquarie όπου μετά το θάνατο του Βασίλη Γεωργίου ήμουν επικεφαλής (για την οκτάχρονη θητεία μου εκεί είμαι πολύ περήφανος). Έτσι μπορώ να καυχιέμαι ότι δίδαξα και στις τρεις βαθμίδες της ελληνικής παιδείας στην Αυστραλία. Την εποχή εκείνη συνεργάζομαι με τα περιοδικά Σκέψεις με Οικονόμου, Χρονικό με Μιχελακάκη, Γιοφύρι με Βίνσεντ. Εκδίδεται το Χαρούμενο Σύδνεϋ στην Καμπέρα (εκδόσεις LEROS 1988) και η Γυναίκα με τα Αγκάθια στο Λαιμό (Αθήνα εκδόσεις Άγρωστις 1993). Και τα δύο βραβεύονται και χρηματοδοτούνται από το Αυστραλιανό Υπουργείο Πολιτισμού.

Όλο το 1995 υπάρχει έμμισθη συνεργασία με την «αρχαιότερη» εφημερίδα Το Βήμα, αλλά στο τέλος του χρόνου, διορίζομαι ως ειδικός επιστήμονας στο Υπουργείο Τύπου με απόσπασση στο Γραφείο Τύπου του Ελληνικού Προξενείου του Σύδνεϋ και διακόπτω με εφημερίδες και περιοδικά. Αρχίζουν πλέον τα δύσκολα. Οι πάροικοι ξέρουν «τι καπνό φουμάρεις», άλλοι ξέρουν ότι «δεν μασάς», οι αριστεροί περιμένουν να κάνεις την παγκόσμια επανάσταση κι έχουν κατέβει με τα φυσεκλίκια από το Γράμμο να σε συναντήσουν στα κοκτέιλ της προξενικής κατοικίας, οι εθνικιστές απαιτούν να σταματήσεις τους Σκοπιανούς να χρησιμοποιούν το ελληνικό όνομα της Μακεδονίας και «γιατί αφήνετε τους Τούρκους δημοσιογράφους να κατεβάσουν τη σημαία μας στα Ίμια;», ενώ και για την εισβολή

των Κούρδων στο ελληνικό Προξενείο, που τα έκαναν λίμπα μετά τη σύλληψη Οτσαλάν, πάλι το Γραφείο Τύπου φταίει.

Δεν έχω κρατήσει αρχείο δημοσιευμάτων από τη θητεία μου στον έντυπο τύπο, τα πιο πολλά ήταν γραμμένα στο πόδι (γιατί κάναμε κι άλλες δουλειές στις εφημερίδες σελιδοποίηση, μεταφράσεις) χωρίς διορθωτή κειμένων, αλλά τώρα λυπάμαι ειλικρινά που διέσωσα μόλις ελάχιστα. Γιατί μπορεί να φαίνονται ντεμοντέ σήμερα, αλλά πιστεύω, ότι έχουν σημασία για τον εμμονικό τρόπο με τον οποίο βλέπαμε τον κόσμο, που δεν άλλαξε και τόσο: οι πλούσιοι γίνονται πλουσιότεροι κλπ. Εκείνο που άλλαξε είναι η πρόσβαση στην πληροφορία. Ο δημοσιογράφος έχει πλέον στη διάθεσή του εξελιγμένα ηλεκτρονικά μέσα, πρόσβαση στο Ιντερνέτ μέσω κινητών τηλεφώνων, αλλά και ευκολότερη πρόσβαση σε κέντρα εξουσίας μετά την ιδεολογική κατάρρευση των κρατών γιγάντων του κομμουνισμού και τη δημιουργία μίας παγκοσμιοποιημένης, ξεχειλωμένης δημοκρατίας, όπου η ταχύτητα της είδησης είναι αστραπιαία. Ο παγκοσμιοποιημένος δημοσιογράφος του σήμερα δεν έχει καμιά σχέση με τον παροικιακό και περιθωριακό γραφιά της δεκαετίας του 1970 που διάβαζε την ελληνική αρθρογραφία μετά από δύο και τρεις μέρες και σκεπτόταν ρομαντικά, μεταφυσικά, εθνικά.

Η διπλή θητεία μου στο Γραφείο Τύπου του ελληνικού προξενείου Σύδνεϋ 1995-1998 και 2000-2006, περιέχει δύο διαφορετικές ιστορίες. Η πρώτη περίοδος ήταν εξόχως συγκρουσιακή, αλλά επειδή, έστω και ατύπως, ήμουν επικεφαλής (ουδέποτε δέχτηκα να αφήσω την αυστραλιανή υπηκοότητα), ό,τι έβγαине από το Γραφείο ήταν πρωτότυπο και με δική μου ευθύνη. Η δεύτερη, επειδή είχε άλλος την ευθύνη, κύλησε αβρόχοις ποσίδι, ήταν διεκπεραιωτική και μεταφραστική, δεν υπήρχε ο πρώτος ενθουσιασμός, αλλά το δείγμα γραφής παρέμεινε το ίδιο.

Γενικώς τα αφορολόγητα και η διαφορά συναλλάγματος ήταν το κύριο μέλημά του προξενικού υπαλληλικού προσωπικού. Αν αυτά ακούγονται υπερβολικά και εμπαιθή έχω και χειρότερα προσωπικά, ρατσιστικά, σεξιστικά, αντιπροξενικά: Ένας πρόξενος δολοφονήθηκε άγρια, στην πόλη του Σύδνεϋ, στο κρεβάτι της πδονής από τον αγοραίο σύντροφό του, ένας άλλος πούλαγε αφορολόγητο αλκοόλ στις γειτονιές του κόσμου κι ένας τρίτος συνελήφθη «για παράνομο εμπόριο όπλων». Στην ουσία δεν τους ενδιέφερε ο ελληνικός κόσμος που υποτίθεται ότι υπηρετούσαν, δεν καταλάβανε ποτέ τι σημαίνει μεταναστευτική ζωή, αλλά και από τους Αυστραλούς οι διπλωμάτες καριέρας κρυβόντουσαν. Εμείς πηγαίναμε γυρεύοντας, τα επιζητούσαμε τα προβλήματα, επειδή ίσως είμαστε οι «απ' έξω», να μπούμε μέσα θέλαμε, να νομιμοποιηθεί ο άνθρωπος της φυγής και της άλλης αντίληψης. Μπήκαμε και παγιδευτήκαμε. Ακόμη και από την πιο υπεύθυνη θέση έχεις την εντύπωση ότι φωνάζεις και κανείς δεν σε ακούει. Είσαι πάντα ο Ερχόμενος από μακριά, ο αουτσάιντερ.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ:

Ο Δημήτρης Τζουμάκας (Αθήνα 1945) είναι διδάκτωρ Φιλοσοφίας Πανεπιστημίου Σύδνεϋ, συγγραφέας οκτώ βιβλίων και διετέλεσε Διευθυντής στη δημοσιογραφική Διεύθυνση της Γεν. Γραμματείας Ενημέρωσης (πρώην Υπουργείο Τύπου και νυν Ψηφιακής Πολιτικής) από την οποία πρότινος αφυπηρέτησε.